

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 44.

Sjette Sessions anden Samling.

21de Møde.

Torsdagen den 1ste Februar.

(Fortf.)

H. Hage (fortsat): Man kan paa den anden Side, og det er navnlig skeet af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), gjøre Indvendinger fra Centralisationens Side. Han erklærede fuldkommen rigtigt, at vi have en meget stærk Centralisation, som vi skulle søge faa meget som muligt at komme bort fra, men det forekommer mig, at Spørgsmaalet her ikke har det Allermindste med Centralisation eller Iffe-Centralisation at gjøre. Forholdet imellem den overordnede Magt og den underordnede Deel af Statsstyrelsen bliver aldeles den samme; Spørgsmaalet er kun, om man skal benytte andre Kræfter end dem, man nu har, til at gennemføre dette Formaal. Jeg troer netop, at den her foreslaaede Bei er een af dem, ad hvilken vi kunne komme bort fra Centralisationen, idet vi derved kunne begynde at komme bort fra hele det nu brugelige skriftlige Fremstillingsvæsen, hvorefter Ministeriet i alle vigtige og uvigtige Sager kun har det skreyne Stof at støtte sig til. Jo mere de enkelte Ministre komme derhen i alle Spørgsmaal, hvor de skulle have paalidelig Underretning og hvor de skulle sættes istand til med local Kundskab at gennemføre Reformen, jo mere maae vi ønske at anvende en saadan Fremgangsmaade, som her er foreslaaet. Det er paa denne Maade, at man skal komme bort fra Centralisationsmagten og sættes istand til at faae sunde, praktiske Reformen gennemførte; det er ogsaa den Bei, ad hvilken Ministrene maafee kunne lære at komme bort fra det skriftlige Correspondence-

system indbyrdes, hvilket System efter vore nuværende Forhold ogsaa endnu bestaaer imellem Directionerne og Ministerierne. Men jo mere Ministrene see, hvilken velgjørende Indflydelse de Mænd kunne udøve, som selv see og høre, desto naturliger bliver det, at de indskrænke sig til at gaae fra det ene Bureau til det andet, for der i en halv Times Tid at afgjøre, hvad der ellers skal Maanedes til. Det er netop, troer jeg, i Skolesagens velforstaaede Interesse, at der ikke lægges Cultusministeriets Hindringer i veien for ad denne Bei at gennemføre Almueskolevæsenets Reformen.

Varfod: Ja, skjøndt der allerede er talt saa meget i denne Sag, skal jeg dog ikke frasfalde Ordet; men idet jeg nærmest skal slutte mig til, hvad vi nu horte fra den ærede Rigsdagsmand fra Hjerting (H. Hage), skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg forstaaer ikke ret, hvorledes den ærede Rigsdagsmand for Svendborgs 6te Valgkreds (J. N. Hansen) har kunnet mene, at det vilde tjene netop og særlig til Reformens Udsættelse, det at der blev udnævnt en enkelt Personlighed, der særligt havde det Hverv at fremsthynde Reformen. Det forekommer mig, at dersom man overhovedet har nogen Tillid til den nuværende Cultusminister — og jeg skjøner ikke rettere, end at den ærede Rigsdagsmand for Svendborgs 6te Valgkreds (J. N. Hansen) maa have den, naar han i sin Tale har erklæret, at han vilde have langt mindre Betænkthet ved nærværende Forslag, saafremt han havde Sikkerhed for, at den nuværende Cultusminister vilde blive i sin Post, indtil Reformen var gennemført — jeg siger, at dersom man overhovedet har nogen Tillid til den nærværende Cultusminister, maa man ogsaa